

Folkkari-lehti 1/2020

folkkari

**Naantalin
lyhytrata-
SM**

**Talinnan Gold
Cup 2021**

**Seej'n uusi
kohtaaminen**

folkkari

Folkkari-lehti 1/2020

Folkkareilla on Virossa pitkät perinteet. Kuvassa folkkareita Piritan satamassa 1970-luvulla.

Tapaamisiin Tallinnassa 2021

Folkkari-lehti 1/2020

Suomen Kansanveneliitto ry:n julkaisu

Kirjoittajat: Jane Laamanen, Mika Lehtonen, Ilppo Kivivuori (vastaava), Antti Metsä, Erika Panttila.

Kuvat: Erika Panttila, Harri Lång, Villu Kalvik, Jarmo Vehkakoski, Jari Laamanen, kirjoittajien ja haastateltavien arkistot

Taitto: Osmo Leivo

Ilmoitusmyynti: Stefan Westerlund

Talous: Tage Bergholm

Paino: Next Print Oy

Sisällys

- 2 Tapaamisiin Tallinnassa
- 4 Kaksien SM-kisojen kausi
- 8 Ranking-tulokset 2020
- 10 Ajankohtaista NFIA:sta
- 12 2020 kaunein on Lotta
- 14 Vände muistelee
- 16 Seej'n jälleennäkeminen
- 18 Matilda uudistuu

Folkkari ei ole nopeimpia veneitä, mutta yksi purjehduspäivä riittää sillekin Suomenlahden ylitykseen. Tallinnan, Pranglin ja Naissaaren satamat ovat tulleet monille suomalaisille folkkaristeille tutuksi, ja aina välillä joku on uskaltanut pidemmällekin.

Folkkarilla on Virossa odottamattoman pitkät perinteet: neuvostoaikana virolainen veistämö teki toistasataa puufolkkaria, joista muutama vielä purjehtii. 2000-luvun alkupuolella taas lasikuitufolkkarien uustuotanto käynnistyi myös joksikin aikaa juuri Virossa.

Olikohan 2006, kun Mikk Kõöselin kippari Greta osallistui ensimmäisen kerran Viaporin tuoppiin. Tuuli, Topu, Tiina, Vana Arm, Svea, Lind – vähitellen virolaisten folkkarien nimet tulivat tutuiksi Tuopin tuloslistoilla ja kohosivat lähemmäs kärkeä. Virolaisia nähtiin myös SM-kisoissa ja Helsingin Gold Cupissa 2016 naapurimaan veneitä oli jo kymmenen ja kunnostettujen puufolkkarien joukkoon oli ilmaantunut myös lasikuituveneitä. Täällä pantiin merkille, että taso kohoaa ja kalusto paranee, ja toisin kuin ehkä hieman harmaantuneessa suomalaisessa kärjessä, naapurin purjehtijat olivat usein myös nuorempia.

Liikennettä on ollut myös toiseen suun-

taan, jos kohta valitettavasti vähemmän. Greta Cupiin Tallinnassa on vuosien varrella osallistunut useita suomalaisia folkkareita ja Lipla on ehtinyt Muhu-Väineregattaankin. Virolaisten järjestelytaidot kilparadalla ja sen ulkopuolella ovat tulleet tutuiksi.

Gold Cupin, epävirallisen maailmanmestaruuskilpailun, myöntäminen Tallinnaan on iso tunnustus Viron folkkari-purjehduksen nousulle. Suomalaisille se on harvinainen mahdollisuus osallistua isoon kansainväliseen regataan melkein kotivesillä.

Kärkipurjehtijoille Gold Cup merkitsee mahdollisuutta mitata tasoa kansainvälistä kärkeä vastaan ja projekteja, joissa veneet kunnostetaan, uusia purjeita ostellaan ja houkutellessaan mukaan kovia nimiä myös luokista ja nostetaan näin suomalaista folkkaripurjehdusta kohti kansainvälistä kärkeä. Mutta koska Gold Cupiin ei ole karsintaa, myös tavallisella tiistaikisataturilla tai Viaporin tuopin kävijällä on nyt myös hieno tilaisuus päästä mukaan lähtölinjalle, jossa veneitä voi olla jopa 70.

Nähdään siis kaikki Tallinnassa heinäkuussa 2021!

Ilppo Kivivuori

Suomen kansanveneliiton puheenjohtaja

Kesän 2021 kansanveneiden Gold Cup naapurissa

Viime vuoden lopussa tallinnalaisesta Kalevi Jahtklubi -pursiseurasta tuli virallisesti pohjoismaisten kansanveneiden vuoden 2021 Gold Cupin järjestäjä.

Tanskalaisen Kertemind Sejlklub -pursiseururan järjestelytoimikunta teki joulukuussa 2019 päätöksen hyväksyä Kalevi Jahtklubin hakemus järjestää pohjoismaisten kansanveneiden vuoden 2021 Gold Cup Tallinnassa. Nordic Folkboat Gold Cup ”folkkarien” epävirallinen maailmanmestaruuskilpailu, joka on järjestetty joka kesä jo vuodesta 1963. Kilpailu on useimmiten järjestetty Tanskassa tai Saksassa. Suomenlahdella se oli ensimmäistä kertaa Helsingissä 2016.

16. marraskuuta kokoontui Nordic Folkboat International Associationin (NFIA) hallitus pohtimaan Viron hakemusta, joka koski Gold Cupin järjestämistä. Tiukasti ottaen Gold Cupin järjestämisen historialliset säännöt sulkevat pois Viron mahdollisuuden järjestää kilpailu. Kuitenkin virolaisten kansanveneiden aktiivinen osallistuminen tähänastisiin Gold Cupeihin sekä suomalaisten ja ruotsalaisten purjehtijoiden lämpimät tuenilmaukset ansaitsivat NFIA:n hallituksen luottamuksen ja johtivat myönteiseen suositukseen Kertemind Sejlklubin Gold Cupin järjestelytoimikunnalle. Tämä päättiinkin hyväksyä virolaisten hakemuksen.

Kalevi Jahtklubi ja Eesti Folkbootide Flo-till jättivät jo syksyllä 2018 yhteisen hakemuksen, jotta Viro ansaitsisi oikeuden järjestää vuoden 2021 pohjoismaisten kansanveneiden Gold Cup. Virallisten maailmanmestaruuskilpailujen puuttuessa Gold Cup on kansanveneluokan maineikkain kilpailu, jossa otellaan tavattoman pitkällä, noin kahden meripenikulman vastatuuli-myötätuuliradalla. Suomen (ja Viron) folkkaripurjehtijoille on outoa myös se, että Gold Cupeissa ei käytetä spinaakkereita. Kilparadan myötätuuliosuudet tulee suorittaa ns. perhosessa, fokka spiirapuomilla ojennettuna.

Suomalaisille hyvin tutulla Kalevi Jahtklubilla (KJK) on suuri kokemus sekä avomeripurjehduskilpailujen että muiden kansainvälisten kevyt- ja köliveneiden suurkilpailujen järjestämisestä. Yhdessä muiden virolaisten pursiseurojen kanssa KJK on järjestänyt Itämeren suurimpien joukkoon kuuluvaa purjehdustapahtumaa – Muhu Väina- eli Muhunsalmen regattaa, johon on osallistunut monesti myös suomalainen kansanvene Lipla.

Virolaiset odottavat ensi kesänakin Suomesta kylään runsasta folkkariseuruetta tarjoamaan tutulla Suomenlahdellamme kovaa vastusta perinteisesti tuloslistan kärkeä hallitseville saksalaisille ja tanskalaisille folkkar-

reille. Myös virolaisten folkkaripurjehtijoiden kiinnostus suomalaisiin kilpailuihin on yhä kasvanut. Viaporin Tuopin kansanveneryhmästä ovat muodostaneet jo vuosikautia ison osuuden, joskus jopa neljänneksen, Vi-rosta tulleet veneet tai miehistöt. Aika jyrkästi on kasvanut myös virolaisten osallistuminen Suomen mestaruuskilpailuihin, joissa viimeksi oli läsnä ja jännitystä lisäämässä peräti yhdeksän folkkaria.

Virossa kansanveneillä on pitkä historia, koska Tallinna Sportlaevade Katsethasissa eli Tallinnan kilpa-alusten kokeilutelakalla valmistui vuosina 1968–1977 yli 170 folkkaria. Tallinnassa on myös Gold Cupin järjestämistä varten erinomainen infrastruktuuri. Kalevi Jahtklubin ja Tallinnan olympiapurjehduskeskuksen eli Pirita TOPin voimin on järjestetty suurkilpailuja jo 40 vuoden aikana, ja sataman tuntumassa sijaitseva Pirita Marina -hotelli tekee purjehtijoiden majoitusoloista erittäin mukavia.

Viro on saanut myös avomeripurjehduskeskuksen ORC-luokan vuoden 2021 maailmanmestaruuskilpailujen järjestämis-oikeuden, joten kesällä 2021 Tallinnanlahdella näkyy useita maailman huippupurjehtijoita.

Viron Kansanveneliitto

Gold Cup -voittaja
Per Jørgensen SM-kisoissa:

Suomalaiset nousseet kansainvälisen huipun tasolle

Suomalaiset pääsivät mittaamaan tasoaan kansainvälistä huippua vastaan, kun Gold Cupin 2019 voittaja, tanskalainen Per Jørgensen osallistui kisaan virolaisvene W-Lindin kipparina. Suomalaisien taso on viimeisten vuosien aikana noussut selvästi ja parhailla suomalaisilla on mitalimahdollisuuksia ensi kesän Tallinnan Gold Cupissa, arvioi Jørgensen Erika Panttilan haastattelussa.

Tanskalainen Per Jørgensen kipparoi elokuussa SM-kisoissa Helsingissä virolaista venettä W-Lind (EST-32). W-Lind on aikaisemmin puufolkkarilla Lind Suomenkin kisoissa hyvin menestyneen Tiit Riisalon uusi lasikuituvene. Riisalo ja Vaino Vooremaa olivat SM-kisoissa Jørgensenin gasteina.

W-Lind sijoittui kilpailun toiseksi Stefan Westerlundin kipparoiman Ellan (FIN-300)

jälkeen. Gasteina Steffillä oli Tarmo Santasalo ja Staffan Lindberg. SM-kisoissa ulkomalaiset eivät voi saada mitaleita, joten SM-hopean otti kilpailun kolmas, Marko Dahlbergin kipparoima Tabacci (FIN-348) miehistönään Pauli Poutanen ja Jukka Ahokas ja pronssin seuraavaksi tullut Janne Mäkisen kipparoima Aurora (FIN-367), miehistönään

Per Jørgensen.

Lauri Pöyhönen ja Pekka Nuutilainen.

”Nautin todella paljon kilpailemisesta Suomessa. Tämä oli vuoden ensimmäinen folkkarikisani tänä vuonna COVID-19 tilanteesta johtuen. Minusta oli mukavaa purjehdella Suomen vesillä ja tällä kertaa oli mainiot purjehdusolosuhteet, paljon tuulta ja aurinkoa. Oli mahtavaa tavata suomalaisia folkkaripurjehtijoita! Suomalaisilla isännillä on taito saada vieraat tuntemaan itsensä tervetulleeksi”, kommentoi Jørgensen.

Jørgensenin miehistöineen oli tyytyväisiä sijoitukseensa, sillä tämä oli heidän ensimmäinen kisansa yhdessä tällä miehistöllä ja venekin oli heille uusi. He kokivat, että kilpailu oli tiukkaa, mutta reilua ja voittajatiimi Ella ajoi hienosti eikä tehnyt juurikaan virheitä. Jørgensenin mukaan Team Ella todella ansaitsi voiton.

Jørgensen voitti 2019 Gold Cupin Tanskan Århusissa. Hänen mukaansa parhaat suomalaismiehistöt ovat ehdottomasti samaa tasoa Tanskan ja Saksan parhaiden venekuntien kanssa. Tanskassa ja Saksassa on suuret fleetit ja paljon kokeneita purjehtijoita. Hänen mielestään suomalaisten folkkaripurjehtijoiden taso on noussut viimeisten 6-7 vuoden aikana paljon. Parhaat suomalaiset tiimit voivat helposti olla mitaleilla kansainvälisis-

sä kisoissa kuten Gold Cupissa ja Team Ella voi hyvinkin voittaa koko Cupin, hän arvioi

Uusia nuoria purjehtijoita mukaan Tanskassa

Jørgensen muistelee, että Saksassa ja Tanskassa oli aiemmin vuosia, jolloin ei oikeastaan tullut ollenkaan uusia venekuntia eikä varsinkaan nuoria purjehtijoita folkkareihin. Nyt etenkin Tanskassa on muutaman viime vuoden aikana tullut uusia nuoria purjehtijoita luokkaan mukaan.

Fleetit ovat kasvaneet ja kilpailevien veneiden määrät ovat lisääntyneet. Tänä vuonna Tanskan mestaruuskisoissa järjestäjät joutuivat rajoittamaan osallistujamäärän koronan vuoksi 30 veneeseen. Muuten lähtölinjalla olisi ollut yli 40 venettä. Jørgensen toivoo, että tämä hyvä kehitys tapahtuisi myös Saksassa ja Ruotsissa.

”Viron tilanne on kiinnostava. Siellä on kilpailuihin osallistunut enemmän veneitä kuin aiemmin ja veneiden ja mie-

histöjen taso on kehittynyt kovaa vauhtia. Olin yllättynyt, että Suomen mestaruuskisoissa oli niin paljon hyvin pärjääviä virolaisia veneitä. Virolaiset oppivat nopeasti ja he auttavat hyvin paljon toisiaan treenaamalla yhdessä. Heillä on oikeaa folkkarihenkeä!”

Jørgensenin mukaan spinaakkerin kanssa kansanveneellä purjehtiminen oli hauskaa. Hän koki sen erilaisena, mutta mukavana vaihteluna, sillä spinaakkeria ei käytetä Tanskassa tai kansainvälisissä kilpailuissa.

”Spinaakkerin käyttö lisää aktiviteettiä veneessä ja etenkin nuoret purjehtijat taitavat pitää siitä. Olisi kiinnostavaa että kansainvälisessä Folkkariliitossa keskusteltaisiin spinaakkerin tai genaakkerin käytöstä kilpailuissa”, Jørgensen pohtii.

Tanskalainen muistuttaa, että ensi kesänä tapaamme Tallinnassa. Tämänhetkisten suunnitelmien mukaan hän aikoo puolustaa voittoaan ensi kesän Gold Cupissa saman miehistön kanssa kuin viime vuonna Århusissa.

KOKOUSKUTSU

Suomen Kansanveneliitto ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään keskiviikkona 25.11. klo 18 alkaen NJK:n klubitallolla Koi-vusaassa, osoite Vaskisalmenkuja 9, 00200 Helsinki. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset vuosikokousasiat.

Kokouksen vierailevana puhujana on **Georg ”Tusse” Tallberg.**

Järjestämme kiinnostuneille mahdollisuuden seurata kokousta etänä, mutta puhe- ja äänivallan käyttö edellyttää läsnäoloa paikan päällä. Noudatamme vallitsevia ohjeita turvaväleistä ja maskeista. Tarjoilun ja tilojen mitoituksen vuoksi pyydämme ilmoittautumaan etukäteen osoitteeseen folkkariliitto@gmail.com

Tervetuloa tapaamaan folkkariväkeä ja suunnittelemaan ensi kauden toimintaa!

Suomen Kansanveneliiton hallitus
8.10.2020

MARINE KAUPPA.COM
Verkosta tai Veneentekijäntie 14 00210 Helsinki

HARKEN **BALTIC** **MUSTO** **spinlock**

SM-lyhytrata ensimmäistä kertaa

Naantalissa purjehdittiin 19. – 20.9. lyhyen radan SM-kilpailut. Tapah- tumaan osallistui 10 venettä, joista 3 Helsingistä ja loput 7 Naantalista. Toimi- tuksella oli ilo haastatella järjestäjiä ja lukui- sia kilpailijoita, joiden kommentteista on tä- hän koottu yhteenveto. Lämmin kiitos mm. Micke Bergfors, Heikki Nieminen, Roo-

pe Heikkilä, Jukka Ahokas, Vesa Humalis- to, Eki Aikala ja Ville Kurki, joiden kaikki- en kanssa puhuttiin itse tapahtumasta, sen järjestelyistä ja verrattiin eri veneluokkia ja purjehdustapahtumia.

Yli 100-vuotias järjestävä seura Naanta- lin Purjehdusseura (NPS) on eräs maam- me vanhimpia pурсiseuroja ja on järjestä-

nyt tänäkin kesänä lukuisia hyvin erilaisia ja eritasoisia kilpailuja. Tänä vuonna seura on hankkinut rantaan nosturin, joka helpottaa veneiden käsittelyä ja järjestelyjä huomatta- vasti. Seuran viihtyisä saunarakennus Lam- masluodossa toimi muutenkin hyvin kiso- jen tukikohtana. Seuran aktiivit pitivät myös saunan ja grillin lämpiminä molempien kil-

Heikki Nieminen.

Kenneth Thélén.

Thélén ja Hati Saksi.

Erik Aikala.

Vesa Humalisto.

Stefan Westerlund.

Lyhytrata-SM-kilpailun podiumilla kohtasi folkkari- ja Hai-luokista tuttuja purjehtijoita sekä Turun seudulta että Helsingistä.

pailupäivien päätyttyä. Samoin non-stop venekuljetukset Kaupunginlahden ja Lammasluodon välillä toimivat upeasti. Seurala on lukuisia jo legendaarisia pitkän linjan folkkaripurjehtijoita, joista ainakin takavuosisien Suomen mestari Taisto Mildh bongattiin nytkin laiturilta seuraamasta kisoja.

Lyhyellä radalla purjehdittiin 10 lähtöä, 6 lauantaina ja 4 sunnuntaina. Lauantain melko kovan ja puuskittaisen tuulen jälkeen olikin moni kilpailija aika uupunut. Kuitenkin upea naantalilainen vieraanvaraisuus ja lämmin sauna paikkasivat näitä vaivoja. Iltamenoissa seilattiinkin vielä tosi lujaa – kiivillä ei sentään Naantalin yössä käyty ja kolareiltakin vältyttiin.

Yhteishenki tämän porukan kesken oli hyvä. Onneksi molempien päivien tapahtumat alkoivat vasta kello 12. Kun rata on lyhyt eikä ylämerkillä ole levittäjiä, on siellä ylämerkillä välillä ahdasta. Samoin nopeat

lähdöt ilman taukoja lähtöjen välillä tekivät menosta hektistä. Kisat olivat taktisesti haastavia ja shiftien hyödyntäminen ja vapaiden tuulten löytäminen olivat erityisen tärkeitä.

Lauantain lähtöjen jälkeen vietimme koskettavan muistotapahtuman kesällä kuolleen aktiivisen kansanvenepurjehtijan Tomi "Rexi" Grönbergin tuhkien mereen sirottelun yhteydessä. Kaikki veneet kantoivat takastaagissaan surunauhaa ja laskivat kukat mereen Rexin muistoa kunnioittaen.

Moni osallistujista oli myös aktiivinen haivenepurjehtija ja keskusteluisa vertailtiin näitä venetyyppejä jonkin verran. Paljonhan näissä luokissa on samankaltaisuutta. Folkkaria pidettiin hieman kiuvepuna seilata ja paremmin myös matkapurjehdukseen sopivana. Ainakin kevyessä kelissä Folkkaria

pidettiin paremmin kiihtyvänä ja nopeampana käännöksissä.

Kilpailun taso oli kova ja radalla oli varmasti maamme kovinta folkkarijengiä. Voiton pokkasi Fin-291, Kaune 2 (Hessu Nieminen, Hati Saksi ja Kentsu Thelen), toiseksi tuli Ella (Steffi Westerlund, Tammo Santasalo ja Mika Lehtonen), kolmanneksi Tabacci (Marko Dahlberg, Jukka Ahokas, Pauli Poutanen).

Kaikki kilpailijat kiittivät järjestelyjä ja järjestäjiä ja toivoivat tapahtumasta tulevan perinteen.

Nr	Purjenumero	Venekunta	Seura	Yht	N
1	FIN 291	Heikki NIEMINEN Harri SAKSI Kenneth THELEN	NPS	28.0	20.0
2	FIN 300	Stefan WESTERLUND Tarmo SANTASALO Mika LEHTONEN	HSS	45.0	34.0
3	FIN 348	Marko DAHLBERG Jukka AHOKAS Pauli POUTANEN	NPS	44.0	35.0
4	FIN 384	Kimmo HONKAVAARA Vesa HUMALISTO Ilppo KIVUORI	HT...	45.0	38.0
5	FIN 333	Juho-Mikko ARHI Mika SALKO Marianna SALKO	NPS	56.0	46.0
6	FIN 316	Roope HEIKKILÄ Jere MIKKOLA Alvar SUONPÄÄ	NPS	59.0	48.0
7	FIN 284	Ville KURKI Elmeri KURKI Bobi CASEN	NPS	63.0	52.0
8	FIN 390	Kai AARNIO Erik AIKALA Gustav AARNIO	BS	64.0	53.0
9	FIN 315	Mikael BERGFORS Tommi TOPONEN Mikko KERVILÄ	NPS	71.0	62.0
10	FIN 371	Teppo LEHTOVAARA Janne LAINE Kimmo HAANPÄÄ	NPS	80.0	70.0

Mikael Bergfors.

Kimmo Honkavaara.

Mika Lehtonen.

Kimmo Haanpää, Janne Laine ja Teppo Lehtovaara.

Kilpailutulokset 2020

Sija	Ranking-pisteet	Purjenro	Puu vene	Nimi	Seura	VENEITÄ KISSASSA:					
						13	8	25	6	10	18
						Helsinki Regatta, HSRM	Hanko Classic, HSF	SM 2020, NJK	BS Classic Regatta	Lyhytrata SM, NPS	Tiistaisarja, HTPS
1	49	FIN 172	1	Lipla	HTPS	12	8	22	5		6
2	40	FIN 256	1	Ayla	HTPS	11		19			10
3	39	FIN 118	1	Esmeralda	HSK	8		14			
4	38	FIN 274	1	Lyn	HTPS	13		25	6		5
5	30	EST 5	1	Greta	KJK			20			
6	23	FIN 149	1	Tuzzi	HSK						9
7	15	FIN 236	1	Airica	HTPS						
8	15	FIN 351	1	Lotta	SPS						18
9	15	EST 36	1	Priima	KJK						
10	13	FIN 359	1	Dorothea	BSS						
11	10	FIN 276	1	Annika	SPS						
12	9	EST 25	1	Gunilla	KJK						
13	8	FIN 202	1	Saskia	HPS						
14	7	FIN 205	1	Miina	SuPS						
15	6	FIN 136	1	Beata	ESF						
16	5	FIN 41	1	Elämä	SPS						
17	4	FIN 267	1	Maria	MVK						
18	3	EST 40	1	Tiina	?			23			
19	3	FIN 54	1	Amu	SuPS						
20	2	FIN 342	1	Merimikki	HTPS						
21	2	FIN 000	1	Riina	n.a.						17
22	1	FIN S169	1	Gunilla	VVK						
23	1	EST 52	1		?						

Puuveneranking

Vaikka korona karsikin alkukauden kilpailuja, kilparadoille saatiin jälleen viitisenkymmentä folkkaria.

Yleisen rankingin kärkeä hallitsivat Stefan Westerlundin kipparoima FIN-300 Ella ja Eki Aikalan kipparoima FIN-312 Secco, puuvenerankingin kärjessä olivat Markku Jutilan FIN-173 Lipla ja Risto Isakssonin FIN-256 Ayla.

Yleinen ranking

7	20	18	5
Krunan kippo, HTPS	Viaporin Tuoppi, SuPS	Naisten malja, HTPS	Tasoitus malja, HTPS
1	2		
4	4		
	1		
3	5		
2	3		
6	10	6	5
	6		
	7	9	
5	9		
	8		
	11		
	12		
	13		
	14		
	15		
	16		
	17		
	18		
	19		
	20		
7			

VENEITÄ KISASSA:						13	8	25	6	10	18
Sija	Ranking-pisteet	Purjenro	Puu vene	Nimi	Seura	Helsinki Regatta, HSRM	Hanko Classic, HSF	SM 2020, NJK	BS Classic Regatta	Lyhytrata SM, NPS	Tiistaisarja, HTPS (ei ranking)
1	61	FIN 300		Ella	HSS	1	2	1	2	2	1
2	40	FIN 312		Secco	HTPS	3	4	6	3		2
3	34	FIN 367		Aurora	HTPS	2		4			13
4	31	FIN 348		Tabacci	NPS			3		3	
5	29	FIN 291		Kaune 2	NPS			8		1	
6	27	FIN 378		Jazzo	HTPS	4		16	1		4
7	25	FIN 373		Siiri	HSK	5		10			15
8	24	EST 32		W-Lind	KJK			2			
9	24	FIN 365		Kajsa	NJK	7		9			12
10	22	FIN 390		Lina	BS	6		15		8	3
11	21	EST 37		Bacchus	YCD			5			
12	21	FIN 315		La Pampri	NPS			7		9	16
13	21	FIN 384		Made	HTPS	10	7	18		4	8
14	18	FIN 118	x	Esmeralda	HSK	8		14			
15	15	EST 42		Linda	KJK			11			
16	14	EST 38		Tee Chee	KJK			12			
17	14	FIN 349		Blondi 2	NPS	9	1				
18	13	EST 50		Jonna	KVK			13			
19	10	FIN 256	x	Ayla	HTPS	11		19			10
20	9	EST 39		Castor	KJK			17			
21	9	FIN 172	x	Lipla	HTPS	12	8	22	5		6
22	7	FIN 284		Sorsa	NPS		6			7	
23	6	FIN 304		Helmi	HSK		3				
24	6	FIN 333		Mari-Ann	NPS					5	
25	6	EST 5	x	Greta	KJK			20			
26	5	FIN 294		Pamela V	HTPS			21			7
27	5	FIN 316		Pärske	NPS					6	
28	4	FIN 392		Phrygia II	ESF		5				
29	3	FIN 306		Filur	HTPS				4		11
30	3	FIN 274	1	Lyn	HTPS	13		25	6		5
31	3	EST 40	1	Tiina	KJK			23			
32	2	EST 51		Teele	KJK			24			
33	1	FIN 371		Sexmilar	NPS					10	

NFIA:n ajankohtaisia asioita

Koronatilanteen vuoksi Kansainvälinen folkariliitto NFIA ei tänä vuonna pitänyt vuosikokousta lainkaan ja sääntöuudistukset siirtyivät vuodelle eteenpäin. NFIA:n puheenjohtaja ja NFIA:n Teknisen Komitean puheenjohtaja julkaisivat omat vuosiraporttinsa kesällä 2020. Alla suomalaispurjehtijoita ehkä kiinnostavia poimintoja näistä raporteista.

Vuosikokousta (AGM) ei pidetty 2020 Koronan takia. Kaikki vuosikokouksen normaali päätöksenteko siirrettiin ensi vuoden kokoukseen, joka järjestetään 2021 heinäkuun lopussa 2021 Tallinnassa Gold Cupin yhteydessä [Chairman report]

Luokkasäännöstä, sen muutoksista, olisi normaalissa järjestyksessä päätetty seuraavalle neljän vuoden jaksolle (2021–2024). Korona-pandemian takia nyt päätettiin siirtää luokkasäännön muutoksikäsittely vuodelle 2021. Tämän voi tulkita ainakin siten, että nykyiset säännöt 2017–2020 pätevät sellai-

senaan vähintään heinäkuun 2021 loppuun. [Chairman report]

Tekninen Komitea on viimeisimmän 12 kuukauden ajan käsitellyt luokkasääntöä ja ehdottaa seuraavia muutoksia Kansanveneen luokkasääntöön. [Technical Committee Chairman report]

a. CR 1:24 Mainostaminen (Advertising) ollaan kieltämässä Kansanveneessä. Luokkasääntöön esitetty muotoilu on hiukan kielimurainen, mutta käytännössä kieltäminen on laaja, eli kattaisi veneen, sen varusteet, purjeet ja miehistön henkilökohtaiset varusteet sekä rajoittaisi tapahtumien järjestäjien vaihtoehtoja. Kilpailutapahtuman (Event Advertising) järjestäjän mainostaminen olisi jatkossa mahdollista vain lipulla perästaagissa. Mainostaminen määritetään World Sailing Advertising Code:ssa: ”a name, logo, slogan, description, depiction, a variation or distortion thereof, or any other form of communication that promotes an organization, person, product, service, brand or idea so as to call attention to it or to persuade persons or organizations to buy, approve or otherwise support it”.

b. CR 6.2.1 Alumiinisen maston mittaamisen tulisi olla tehty World Sailing Equipment Rules of Sailing:n määritelmien mukaisesti.

Erityisesti esiin on nostettu käsite Rigging Point (RP) ja miten se tulisi jatkossa määritellä alumiiniselle mastolle.

C. Peräharuksen säädön (~ perästaagin kiristys / hekki) ei enää tarvitsisi sijaita ainoastaan kannen päällä, vaan sen voisi sijoittaa vapaasti (vaikka kannen alle).

Teknisen komitean puheenjohtaja raportoi lisäksi Suomen tekemästä aloitteesta muuttaa luokkasääntöä spinaakkerin lukumäärärajoituksen osalta siten, että kilpailutilanteessa veneen sallittu purjeiden lukumäärä olisi sama kuin muilla purjeilla, eli kaksi. Tekninen Komitea aikoo esittää ehdotuksen pohjalta muutosta luokkasääntöön. Eli komitea ei ainakaan tyrmännyt Suomen ehdotusta. [Technical Committee Chairman report]

Lisäksi Teknisen komitean puheenjohtaja tiedotti NFIA:n osapuolten kesken käynnissä olevasta keskustelusta liittyen Kansanveneen painon jakaumaan pituussuunnassa. KV-liitossa halutaan estää sellaisten uusien veneiden rakentaminen ja erityisesti vanhojen veneiden peruskorjaukset, joissa erilaisin ”luovin ratkaisuin” päädytään lopputulokseen, jossa veneen painopiste on siirtynyt eteenpäin. [Technical Committee Chairman report]

AT THE FRONT **HARKKEN**[®]

spinlock

**GOTTIFREDI
MAFFIOLI**[®]

verkkokaupasta: www.sailtech.fi

SAILTECH

JOUKOLINDGREN.FI

Jouko Lindgren Oy – sata vuotta Helsingissä

Jouko Lindgren Oy on perinteinen suomalainen täyden palvelun vene-telakka, jonka juuret juontavat 1900-luvun alun aikaan. Silloin Otto Evert Lindgren veisti puuveneitä ja telakoi Helsingfors Segelklubbin veneitä Kotkasaarella. Sittemin Raine Lindgren jatkoi isänsä jäljillä kuusi vuosikymmentä. Jo silloin tärkeää oli veneiden kauniiden linjojen ja viimeistelyn lisäksi suorituskyky, jota Otto Evert ja Raine milttasivat menestyksekkäästi Helsingin seudun ja etelärannikon purjehduskilpailuissa.

Tänä päivänä kokenut henkilökuntamme ja tarkkaan valikoidut yhteistyökumppanit korjaavat kaikki purje- ja moottoriveneiden vauriot valmistusmateriaalista riippumatta. Hoidamme myös veneiden nostot, laskut ja talvisäilytykset telakallamme Helsingin Hernesaarella.

Telakkamme joukkue kippari Jari Järvimaan johdolla nappasi folkkariluokan 1. sijan Viaporin tuopissa vuonna 2020.

Jouko Lindgren Oy | Hernesaarenranta 13, 00150 Helsinki | 09 622 5322 | 040 534 5170 | 0400 489 337 | joy@nettilinja.fi

Vuoden 2020 kaunein folkkari on **Lotta!**

”Purjehdus on kevyesti parasta mitä tiedän. Ei sitä varmaan purjehtijoille tarvitse sen enempää selittää. Tietäjät tietää!”

Vuoden kaunein folkkari on taas valittu. Tänä vuonna arvovaltaisen ja yksimielisen yhden miehen raadin muodosti Kalevi ”Vände” Väänänen. Vuoden 2020 kaunein folkkari on Laura Määttäsen kipparioima Lotta, FIN-351. Vänden mukaan on itsestään selvää, että kaunein folkkari on tietenkin puufolkkari. Lotta on vuoden kaunein folkkari siksi, että se on erittäin taitavasti lakkattu, kuin hienoinkin flyygeli. Pinnassa näkyy puun vuosirenkaat hienosti ja puun syystä pystyy päättämään, miten lauta on sahattu. Lotan puu on pitkäkasvuista suoraa lehtikuusta. Vän-

den mukaan puufolkkari on lakkattukylkisenä herkimmillään. On myös aivan upeaa, että Lotta, pinnassaan Laura Määttäsen, on ollut viime vuosina aktiivinen folkkarikisoissa ja Viaporin Tuopissa.

Lotta on perinteinen kilpavene

Laura Määttäsen folkkaripurjehduksen aloitus oli oikeastaan sattumien summa. Hänen työkaverillaan Kaisa Tiusasella oli pitkään ollut puinen kimp-pafolkkari, Lotta, ja Laura oli ajatellut, että jos joku silloisista osakkaista päättää luopua osakkuudestaan, häntä kiinnostai-

si päästä mukaan. Näin kävikin vuonna 2015, ja loppukesästä Laurasta tuli folkkarin onnellinen osakas. Vuonna 1969 Ruotsissa rakennettu Lotta on ollut perinteinen kimp-pavene SPS:llä jo yli 20 vuotta. Tiusanen osti veneen vuonna 2003 ja siinä on hänen kanssaan kimp-passa ollut useita omistajia. Myös ennen Tiusasen aikaa vene oli kimp-paomistuksessa SPS:llä.

Määttäsen oli jo jonkin verran purjehtinut aiemmin, mutta Lotta on hänen ensimmäinen oma veneensä. Kansanvene oli jo aiemmin hänelle kuitenkin teoriassa tuttu. Hänen isäpuolensa isä, Jack M. Iversen, oli toi-

nen niistä kahdesta venesuunnittelijasta, joiden suunnitelmien pohjalta lopullinen kansanvene sai muotonsa. Esimerkiksi rungon linjat ovat Lauran mukaan pitkälti hänen käsialaansa.

Veneen kauneus viehätti uutta folkkaripurjehtijaa kovasti. Lotta oli ostohetkellä ja on edelleen hyvässä peruskunnossa. Aiemmin läpimätä ruffin katto oli juuri uusittu vuonna 2015. Seuraavana vuonna osa peräpeilisistä osoittautui lahoksi ja korjaus teetettiin puusepällä. Vanhojen tiskirättien tilalle ostettiin käytetyt kilpapurjeet. Vuonna 2020 oli vuorossa mastoura, joka piti uusia pitkältä matkalta.

Varustelua ja kunnostusta voi jatkaa loputtomiin

Perushuoltojen lisäksi Laura on itse vaihtanut ja järkeistänyt heloja ja köysiä, muun muassa kaikki nostimet on siirretty mastol-

ta sitloodaan. Hän kokee, että se helpottaa purjeiden kanssa operoimista, etenkin jos ai-keissa on purjehtia yksin. Lisäksi tarkoituk-sena on ollut saattaa venettä kisakuntoon.

Lauran mukaan varustelua ja kunnostus-ta voi jatkaa loputtomiin – vene ei ole kos-kaan valmis. Peruseriaatteena on, että joka vuosi pitäisi tehdä perushuollon lisäksi jo-tain ekstrakunnostusta, jotta veneen kunto aikojen saatossa pikkuhiljaa paranisi ennem-min kuin huononisi. Valitettavan usein tulee kuitenkin myös ikäviä yllätyksiä, joiden takia suunnitelmat ovat menneet uusiksi. Reippaat omistajattaret toteavat, että yllätysten kanssa on vain opittava elämään. Toiveena on, että jonain kauniina päivänä, tai vuonna, on aikaa uusia kaikki mikä sillä hetkellä falskaa.

Laura pitää sekä kilpailemisesta folkka-rilla että lomapurjehduksesta. Hän toteaa, että molemmissa on puolensa. Hän kokee, että kilpapurjehdus on tosi opettavaista ja hauskaa yhdessä tekemistä samanhenkisten ihmisten kanssa. Toisaalta se on varsinkin aloittelevalle kipparille myös jatkuvaa itsensä ylittämistä ja siksi myös stressaavaa – eten-kin ilman vakimiehistöä.

”Lomapurjehdus puolestaan on tietenkin omalla tavallaan rennompaa. Eikä ole juuri mitään parempaa kuin saada herätä ja juoda aamukahvit veneessä – tai astella sileillä läm-

pimillä kallioilla jossain luonnonsatamassa ulkosaaristossa.”

Ulkomailla asuessa Suomen kesä ja saaristo vetää puoleensa

Laura asuu Brysselissä ja nimenomaan ul-komailla asuessa Suomen kesän ja saaris-ton arvo korostuvat entisestään: ”Ideaali lo-manviettotapa olisi viisi viikkoa saaristossa. Se mahdollistaisi stressittömän etenemisen, varsinkin ilman moottoria. Tänä kesänä päästiin jo melkein kolmeen, eli parannet-tavaa on vielä.”

Laura toteaa monen muun puuveeilijän tavoin, että puuveiley ei ole harrastus, vaan elämäntyyli. Se imaisee mukanaan ja helpos-ti vie kaiken mitä vietävissä on – hyvässä ja pahassa. Voittopuolisesti kuitenkin hyvässä.

”Puuveeneen omistamiselle ominaista on tietynlainen vastuu. Käsissämme on pala arvokasta kulttuurihistoriaa, eikä siihen sovi suhtautua kevyesti”. Lauran mukaan olisi ää-rimmäisen noloa, jos yli 50-vuotias vene la-hoaisi juuri hänen vahtivuorollaan.

”Lisäksi on ihan mielettömän siistiä, mi-ten vähän puuveiley ja purjehdus on lopul-ta muuttunut aikojen saatossa. Se edustaa minulle rauhoittavaa pysyvyyttä maailmas-sa, joka tuntuu olevan jatkuvassa myllerryk-sessä.”

Suomen nopein

staffan.lindberg@northsails.com

040 510 4876

North Sails One Design Finland

Vände on purjehtinut folkkareilla 1970-luvulta alkaen.

Kalevi "Vände" Väänänen, folkkarin Grand Old Man

Vuoden kauneimman folkkarin tuomarina 2020 toimi Kalevi "Vände" Väänänen, jolla on takanaan vuosikymmenien folkkariura. Erika Panttila haastatteli Vändettä.

Vänden purjehdusura alkoi vuonna 1975 Hoskin järjestämässä saaripurjehduksessa. Ensimmäiseen kisaansa hänet löydettiin kapakasta. "Mua vaan pyydettiin gastiksi, mulla ei ollut hajuaakaan koko purjehduksesta." Vände harrasti tuolloin autoilua ja oli Suomi-Ajo -autokilpailun jälkeen baarissa juhlimassa. Vänden urheilullinen olemus ja asenne kiinnittivät erään folkkaripurjehtijan huomion. "Kapa-

kassa vaan tutustuttiin uusiin ihmisiin, niin kuin oli tapana silloin ja nyt. Paikallisessa pubissa tutustuu parhaiten hyviin tyyppeihin."

Vänden ensimmäisen kisan jälkeen oli-tiin jo palaamassa Harmajan kohdalla kotiin Hoskin satamaan, kun veneen kippari ilmoitti, että kuudes sija kisassa saa riittä. Hän oli pelannut varman päälle, sillä HBL julkaisi aina kuuden parhaan sijoituksen lehdessä. Vändettä tämä kilpailuhenkisenä ihmisenä kismitti, hän ei ollut yhtään tyytyväinen sijoitukseen. Hän siis päätti ostaa veneen pois tältä vähemmän kilpailuhenkisel-tä kaverilta. Vene oli ylipainoinen, mutta se ei Vändettä haitannut.

Venekaupat tehtiin 1976 ja 24 000 mummon markkaa vaihto omistajaa. Veneen omistajuus antoi lopullisen kiihokkeen kilpapurjehdukseen. "Symbolisesti folkkarista voi sanoa näin, että täytyy olla aika taitava, että pystyy tuon paino- ja kokoluokan venettä, venettä, joka on hitain kokoluokassaan, kuljettaa sitä maailman nopeinta vauhtia. Pitää olla vaan taitava kaveri. Lähtökohta on se, että pitää tuntea ja tietää kikat ja kiksit. Yhtälö ei ole helppo"

Kilpailumuisteloita

Kaksi San Franciscon purjehduskisaa vuosina 1987 ja 1989 ovat jääneet Vändelle hienoiksi muistoiksi. Kilpailun rata sijaitsi Alcatrazin ja Golden Gaten välissä, maisemat olivat uskomattomat. "Vuonna 1987 tulin tokaksi. Pääsin Iltalehden lööppiin. Toimittaja Veikko Virkkula Iltalehdestä kirjoitti ison stoorin. Mä annoin reissusta kuvia siihen mukaan."

"Friscoissa oli erikoinen juttu, siinä on jän-nä se virta. Nousu-lasku vesi. Niin ihan kun siinä me purjehditaan omaa halssia, niin merestä nousee merimursu, iso pää ja val-tava lohi suussa. Oli niin lähellä, että olisin voinut napata sen kalan. Epäilen, että merimursu oli myymässä kalaa meille." Vände kertoo, että San Franciscon vedet ovat kalaisat ja ravinteikkaat, sillä Tyynen valtameren virta tulee Alaskasta 14 asteisena.

San Franciscon Bay Arealla on iso folkkarilaivasto, noin 50 folkkaria. Tanskalaiset siirtolaiset aikoinaan rakensivat veneitä, he tekivät Amerikan mantereella folkkarin muotit täysin mittojen mukaan. Edelleen San Franciscossa kisataan folkkareilla joka

toinen vuosi. Kisoihin otetaan omat purjeet mukaan ja veneet arvotaan.

Retkeily folkkarilla ei ole koskaan kiinnostanut Vändeä. Hän on ollut intohimoinen kilpailija, vain siirtopurjehdukset Hankoon ovat olleet vähän leppoisempaa purjehdusta. Hangon regatta oli vuosia pakollinen juttu ja sieltä on menestystäkin tullutkin. 1980-luvulla Vände voitti Suomen mestaruuden kolme vuotta peräjälkeen. Himmeämpiakin mitaleita on useita. Suomessa yksi uran kohokohdista oli vuoden 2016 Gold Cup. Mukana oli 65 venettä ja tunnelma oli hieno.

Folkkari SM 1981 Porvoossa, BSS:llä on jäänyt ikävällä tavalla Vänden mieleen. Hänen venekuntansa lähdoista osa diskattiin sen aikaisten kilpapurjehdussääntöjen mukaisesti.

”Meidät diskattiin sen takia, kun katsottiin, että veneen omistaja on sama kuin kippari eli ruorimies. Minä miehistönä styrrasin. Olimme olleet koko kisan ajan ylivoimaisia. Niitä porvooolaisia varmaan ärsytti. Porvooolainen apteekkari Poppius teki sitten protestin meitä vastaan. Oli raadollista kun hyvät sijoituksemme vietiin. Tämän jälkeen hän sääntöjä muutettiin, nykyään veneen omistaja voi määrätä kenet tahansa ruorimieheksi.”

Syrjähyppy H-veneeseen

Vändellä oli kesken folkkarikausien kolme väli vuotta H-veneessä. H-vene oli todella suuri luokka 1980-luvulla ja se houkutti miestä riveihinsä. ”H-vene oli kuin Formula1 verrattuna folkkariin. Ihan erilainen nousukulma ja muuta. Mut sit tajusin, että ei se ole mun juttu, olen folkkaripurjehtija.”

H-purjehtijat olivat Vänden mielestä takareää porukkaa. Rannassa kisa jatkui laiturilla riidellen. Folkkarissa taas oli herrasmiehiä. Folkkaripurjehtijat olivat sulassa sovussa. Rannassa oli mukavia after sail -tapahtumia, joissa skaboja kelatettiin läpi hymyssä suin. ”Siinä on hirveä ero. Hoossa oli tiukkapipoista porukkaa ja sen takia mulle riitti hoossa kolme vuotta. Mä en kuulunut joukkoon.”

”Se on niin paha tauti, että kun annat sille pikkurillin se vie koko käden ja koko äijän”

Vänden veneet ovat olleet L-170 Avanti, puufolkkari, sen jälkeen lasikuituinen L-291 Pasiassi ja viimeisenä puinen Avanti L-262. ”Ostin tän vikan veneen suoraan venenäytelystä. Istuin sitloodaan, ajattelin, että tää on niin tuttu juttu, älkää vaan viekö tätä Uuteenkaupunkiin takaisin. Jättäkää tänne, mä ostan tämän. Ja tuokaa masto Ukista kun joku rekka ajaa tännepäin. Vene oli upeasti laakattu, nästisti veden pinnasta peilaava. Muutin senkin nimeksi Avanti.”

Miehistö on ehtinyt vuosien saatossa vaihtua. Vänden lähtökohta miehistön valinnassa on ollut se, että miehistön jäsenten on pitänyt olla painavampia kuin hän. ”Se on folkkarissa hirveen tärkeä se paino. Sä saat priorisoitua tuulen, kun on vastapaino. Saat enemmän voimaa purjeisiin kun saat pidettyä veneen pystyssä. Mulla oli aikoinaan Puntti Paunosalo gastina, hän oli koirapoliisi Lauttasaaresta, mies painoi 120 kg. Hänet kun laittoi luovartin laidalle makaamaan tippalistan sisäpuolelle ja pitää vanttista kiinni. Kyllä oli herkkua olla pinnassa ja kuljettiin korkealle!”

Ura folkkaripurjehtijana päättyi isoon virheeseen: ”Ostin moottoriveneen, mikä oli tyhmin tempu ikinä! Vene oli vähän yli viis metrin ja siinä oli 90-heppanen kone. Se oli sellainen hyppyheikki. Mä olin ihan sairas kun se pomppi joka aallon, ihan toisin kun purjevene, joka menee aallon läpi. Ei ollut mun juttu ollenkaan!”

”Paljon on limiä hiottu vuosien saatossa”

Vände muistelee kilpailuja hyvällä. ”Suomessa me ollaan niin lainkuuliaisia, ettei täällä oikein mitään ikävää koskaan ole sattunut, ainoa kalabaliikki syntyy kääntölipuilla. Ylä- tai alamerkillä. Aikoinaan kolmioradalla slöörilipulla huudettiin oikeuksia ja kerrannaisvaikutus oli hauska, kun kaikki huutaa tilaa lipulla alla oleville, veneet meni kuin pianon näppäimistöillä. Sääntöjen mukaan piti tietenkin antaa sisäradan oikeus ja niissä on aina ollut hauskoja tilanteita. Tuommoisessa tilanteissa voi hyvä purjehtija ohittaa kymmenkin venettä.”

Vänden mukaan nykyinen ratamalli on parempi kuin vanha kolmiorata. ”Nyt menestyy se, joka rohkeimmin jiippaa, pitää sopivan nopeuden, se on taitolaji, ei ole helppoa ollenkaan. Siinä voi saada paljon etua kun ei vedä pelkkää plattista, vaan on sopivat leikkauskulmat. VMG, Velocity made good. Kun sä leikkaat kullmalla, voitat sen joka ajaa suorinta tietä. Tämä nykyinen ratamalli tuottaa enemmän vaikeutta kuin vanha kolmioratamalli. Ja vaikeus, se on haasteellista ja kivaa!”

Ylpeä hoskilainen

Vände on ollut hoskilainen vuodesta 1976. ”Hoskiin liittyessä piti olla suosittelijoita. Yhden piti olla hoskilainen ja toisen muuten vaan suomenruotsalainen. Pääsin seuran jäseneksi ja mulle tarjottiin poijupaikkaa. Ei laiturista puhuttakaan. Kun olin Väänänen, ihan suomalainen nimikin. Sain oudoksuttaa osakseni. Mutta siihen aikaan skaboissa seuralle kertyi suorituspisteitä. Ja mä sain yhtenä vuonna niin paljon suoritteita, että kai mut sitten seurassa hyväksyttiin. Sain liioltakin jonkinlaisen mitalin.”

Folkkareiden tulevaisuus

Vänden näkemys folkkareiden tulevaisuudesta: ”Pyysaressa on iso fleetti, toista kymmentä venettä. Monet veneet on harmillisesti vain laiturissa kiinni. Vois enemmän olla kilpailuhenkeä. Koska se kun sä kilpailet, se tuo folkkarille näkyvyyttä kun ihmiset rannoilla näkee valkopurjeet. Se herättää kaihennäköisiä tunteita. Se on luokan kannalta hyvä juttu.”

2010-luvulla Vände on purjehtinut mm. viime vuoden kauneimmaksi kansanveneeksi valitulla Tuzzilla.

Jälleennäkeminen

Ensimmäisestä purjehduksestani minulla ei ole muistoja. Olin kaksi kuukautta vanha ja vanhempani olivat ostaneet ensimmäisen veneensä, lasikuituisen H-veeneen. Lähdimme Helsingistä Ahvenanmaalle kaikki yhtä kokemattomina. Matka sujui ilmeisen hyvin, sillä siitä lähtien kesät ovat menneet purjehtinessa. H-vene vaihtui folkkariin, sitten IF:n.

Kun olin viiden perheeseemme liittyi kansanvene nimeltä Seej. Veneellä osallistuttiin säännöllisesti erilaisiin kilpailuihin, mutta ensisijaisesti se oli meidän perheellemme retkivene. Keväisin leikimme veljeni kanssa telakalla, kun vanhemmat puursivat kunnostustöiden kanssa. Kun kaikki oli valmista, pakkauduimme veneeseen ja suuntasimme kohti mitä mielenkiintoisempia satamia.

Usein kesään kuuluivat Folkkareiden Sm-kilpailut, jonne purjehdittiin omalla veneellä, vaikkei Seej aina mukana ollutkaan. Folkkariporukka oli tiivis ja kerääntyi usein jonkun istuinlaatikoon viettämään iltaa, niin että veneen keula nousi pystyyn. Erityisesti muistoihini on jäänyt muun muassa Naantalin kisat, joissa lauloimme folkkari-illassa karaokea ja Uudessakaupungissa voitimme ”paras perhe” palkinnon.

Löin pääni kattoon joka ikinen aamu

Muuten päivät kuuluivat kesäkodissa purjehtien ja haavilla kalastaen, iltaisin käperryimme veljeni kanssa makuupusseihin keulaan tehtyyn punkkaan. Muistan katselleeni tähtiä keulaluukusta ja lyöneeni pääni matalaan kattoon joka ikinen aamu. Muistoni Seej:stä ovat kultaisia. Perhe oli lähellä ja kesät kau-

Pikkutyttönä Jane Laamanen vietti kesiä folkkarissa, otti aurinkoa puomilla ja nukkui keulapiikissä, kun kilpailujen jälkeen aikuiset turisivat istumalaatikossa. Kun vuosia myöhemmin edessä oli ensimmäisen oman veneen osto, myynnissä oli tuttu vene ja edessä uusia seikkailuja.

niita. Välillä jouduimme sankkaan sumuun, välillä purje repesi kesken myrskyn, välillä taas saattoi ottaa aurinkoa isonpuomin päällä. Kultaisen 90-luvun loputtua vene myytiin ja vaihdoimme hieman suurempaan lasikuituveneeseen.

Keväällä 2018 päätin hankkia oman veneen. Ajatuksissani oli ostaa ensiveneekseni H-vene, kuten vanhemmillanikin oli ollut. Seej oli kuitenkin myös myynnissä ja vaikka olin päättänyt, etten osta puuvenettä sen

vaativan työlään kunnostamisen takia, menin kuitenkin katsomaan miltä vene näyttää. Kun saavuin vanhaan tuttuun Pyy-saareen, luki Seej:n pukissa valmiiksi jo sukunimeni, sillä edellinen omistaja ei ollut sitä poistanut. Vene oli kovin huonossa kunnossa. Sekä kansi, ruffi, että pohja vuosivat ja lahonneita puosia oli enemmän kuin tarpeeksi. Itselläni ei ollut lainkaan puutyötaustaa. Vene kuitenkin oli se kesäkoti, jossa olin viettänyt lapsuuteni kesät, eikä muita

vaihtoehtoja tämän jälkeen oikeastaan ollut.

Päätettyäni ostaa veneen alkoivat kunnostustyöt, jotka tuskin tulevat loppumaan ihan lähivuosina. Kansirakenteessa oli isot aukot, jotka isäni onnistui korjata niin, ettei hienoa tiikkikannta tarvinnut tuhota. Myöhemmin huomasimme myös ruffissa isoja pehmentymiä, joista vesi vuosi pahasti sisään. Sisältä piti kaivaa pehmennyttä mahonkia ja korvata ne sopivilla paloilla. Onneksi isälläni on ollut aikaa auttaa veneen kunnostuksessa, sillä kuka olisikaan parempi neuvomaan kunnostuksessa, kuin sen entinen omistaja.

Päivän hommaan menee viikko

Ensimmäiseksi kunnostimme pakolliset vuotokohtat ja maalasimme veneen takaisin tumman siniseksi, kuten se oli lapsuudessani ollut. Sen jälkeen ”to do” -lista on kasvanut sitä mukaa, mitä enemmän venettä on laittanut. Isoja projekteja, kuten kaarien vaihto ja kannen uusiminen, on toistaiseksi siirretty tulevaisuuteen odottamaan. Olen oppinut, ettei veneenlaittotunteja kannata laskea ja noin päivän hommaan menee yleensä viikko. Paljon on tullut kuitenkin opittua ja oman kädenjäljen näkeminen on palkitsevaa.

Erilaisia seikkailuja tämän jälkeen on Seej:n kanssa koettu paljon. Ensimmäinen purjehdus Pyy-saaresta Suomalinnassa päättyi hinaukseen ja saimme kokea täysin kokemattomien gastieni kanssa, että Kustaanmiekan kapeasta salmesta ei kannata mennä samaan aikaan risteilylaivan kanssa. Kesällä 2019 vietin lähes viisi viikkoa purjehdusreissulla seitsemän eri gastin kera. Saapuminen ensimmäistä kertaa Hankoon omalla

Jane Laamanen vietti lapsuuden kesää Seej-folkkarissa, isä Jari Laamanen purjehti ja kuvasi.

veneellä tuntui kuin suurenkin vuoren ylittämiseltä.

Haaveeni Helsingholmenin kauniista satamasta ja ulkosaariston upeista saarista täyttivät ja sain uusia kultaisia muistoja kansanveneiden kanssa. Samana kesänä Seej ylsi myös hienosti kuudenneksi Viaporin tuopissa. Tänä kesänä suuntasin itään ja sain kokea muun muassa ensimmäisen rantautumisen täysin yksin, sekä hienon merisumun.

Vaikka olenkin purjehtinut jo lapsesta, on kipparina olo täysin erilaista kuin miehistössä mukana oleminen. Vastuu on suuri ja osattavaa sitäkin enemmän. Erityisesti maihin saapumiset jännittivät aluksi eniten. Jokainen rantautuminen oli, ja on edelleenkin, omanlaisensa, kun satamat ja olosuhteet muuttuvat. Kokemuksen ja merimailien myötä itsevarmuutta on hieman kertynyt. Nöyryyttä merta kohtaan tunnen kuitenkin yhä suu-

resti, enkä lähde kovin koviin keleihin kipparoimaan.

Folkkariporukka on rentoa ja kilpailuhenkistä

Eniten itse purjehtimisesta minulle on opettaneet erilaiset kilpailut, jossa veneen nopeutta pääsee vertaamaan muihin veneisiin. Ilokseni olen huomannut, että folkkariporukka on edelleen ystävällistä, rentoa ja hyvinkin kilpailuhenkistä. Lisäksi on hauskaa, miten lähes jokaisessa satamassa joku tulee kysymään veneestä, kertoen, että ovat joskus itsekin omistaneet tai purjehtineet folkkarilla.

Minulle kansanvene ensisijaisesti retkivene. Vene on vakaa ja turvallinen, se purjehtii hienosti ja mahtuu pieniinkin väleihin ahtaissa satamissa. Limilaudan liplatus on kaunein ääni maailmassa.

Seej:n seikkailuja voi seurata instagramissa @seej266

Perus- kunnostuksen vaiheet

Matilda työn alla

Folkkari-lehden toimitus haastatteli puufolkkari Matildan omistajaa Harri Långia ja sai häneltä sarjan hienoja kuvia veneen kunnostuksesta.

Matilda, FIN-215, on rakennettu Loivisan veneveistämössä 1967 ja veneellä on takanaan mm. kaksi Suomen mestaruutta Heikki Sarparannan kipparioimana 40 vuotta sitten. Harrilla perheineen vene on ollut kymmenisen vuotta.

Vene alkoi olla vähitellen peruskunnostuksen tarpeessa: muutama kaari oli poikki ja peräpeilissä oli pientä pehmyyttä. Kuten usein tapahtuu, alkoi homma kuitenkin hieman levitä. Kun Harri sai veneen sisään HTPS:n telakkahalliin Pyysaaressa, päätti hän myös kyllästä ja maalata sen uudelleen. Toimituksen puuvenesiipi ei uskaltanut työtuntien määrää udella, mutta periaate näissä projekteissa tuntuu olevan, että ne vievät kyllä kaiken vapaa-ajan.

– Pohja ja kyljet on raavittu skrapalla puhtaaksi Speedheaterin avulla. Lopuksi on tehty hionta epäkeskolla ja karkealla paperilla (40–80).

Matilda on kunnostettavana Pyysaaren telakkahallissa

- Kyljet ja pohja kyllästettiin perinteisellä pellavaöljyllä, jota ohennettiin pineenitärpätillä ja sekaan noin 4-5% (öljyn määrästä) sinkkinaftenaattia estämään hometta.
- Saarnikaaria vaihdettiin aika monia. Uudet kaaret tehtiin laminoimalla.

- Lautoja ei tarvinnut vaihtaa.
- Kansi tehtiin vanerista ja siihen kiinnitettiin epoksilla lasikuitukangas.
- Pohja on maalattu lyijymönjällä, primerilla ja eliönestomaalilla.

PAULI NOSTAA

Pauli Nostaa Oy
044 555 7546
www.paulinostaa.fi

Tarpeesi mukaan räätälöidyt purjeet

Heikkilä Sailmaker

040 072 8454

roope.sailmaker@gmail.com

Haahdenniementie 18,

21160 Merimasku